

**Hospodaření obcí
v roce 2014**

Analýza municipální sféry

Stav k 31.12.2014

- Pavel Finger
- Jan Cikler
- Věra Kameníčková
- Ondřej Pirohanič
- *Host: Dan Jiránek,
předseda Svazu měst a obcí ČR*



 **CRIF** CZECH
CREDIT
BUREAU
Together to the next level

- **Obce v roce 2014**
 - průměrná obec
 - *iRating* obcí
- **Příjmy a výdaje obcí**
 - příjmy obcí
 - výdaje obcí
 - saldo rozpočtu
- **Zadluženost obcí**
 - vývoj dluhu
 - dluh na obyvatele
 - dluh obcí podle krajů
- **Zajímavosti ze světa municipalit**
 - vývoj dotací obcím z EU
 - struktura EU dotací obcím
 - dotace z EU podle velikosti obcí



 **CRIF** CZECH
CREDIT
BUREAU
Together to the next level

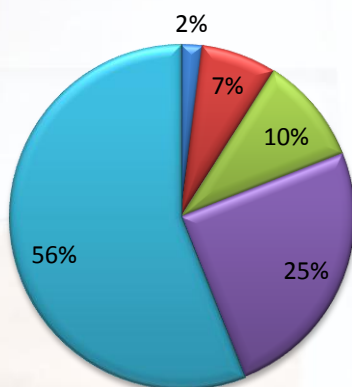
Legenda

Obce se dělí podle **počtu obyvatel** na

- velmi malé obce (1–199)
- malé obce (200 – 499)
- středně velké obce (500 – 999)
- velké obce (1 000 – 4 999)
- největší obce (nad 5 000)

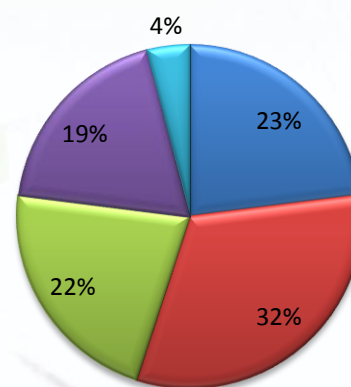
➤ *údaje o obcích nezahrnují Prahu*

Podíl na počtu obyvatel



- velmi malé obce
- malé obce
- středně velké obce
- velké obce
- největší obce

Podíl na obcích



Jak se za rok změnila česká obec?

Vybrané ukazatele „průměrné“ obce v přepočtu na obyvatele

Celkové příjmy ■ 21 899 Kč (+ 1 089 Kč) ↑	Saldo rozpočtu ■ 760 Kč (- 649 Kč) ↓	Celkové výdaje ■ 21 139 Kč (+1 738 Kč) ↑
Daňové příjmy ■ 13 479 Kč (+ 643 Kč) ↑		Běžné výdaje ■ 14 219 Kč (+450 Kč) ↑
Kapitálové příjmy ■ 645 Kč (-145 Kč) ↓		Kapitálové výdaje ■ 6 920 Kč (+1 288 Kč) ↑
Ostatní příjmy ■ 7 775 Kč (+590 Kč) ↑		Zadluženost ■ 5 924 Kč (-311 Kč) ↓

iRating obcí

- komplexní hodnocení ekonomické situace a míry věřitelského rizika
- řadí obce do sedmi skupin

Kategorie	Míra rizika
A	Bez rizika
B+	Téměř bez rizika
B	Velmi nízké riziko
B-	Nízké riziko
C+	Střední riziko
C	Vyšší riziko
C-	Vysoké riziko

iRating
powered by Cribis

Subjekt: _____ Datum výpočtu: 30.05.2014 k 31.12.2013
IČ: _____

PTD = 0,044 % Bez rizika **A**

Komentář

- 2013 Výdaje provedení části rozpočtu mají dobré pokrytí provozními příjmy.
- 2012 Výdaje provedení části rozpočtu mají dobré pokrytí provozními příjmy.
- 2012/2013 Snižování podílu neinvestičních dotací na provozních příjmech
- 2013 Nízký podíl neinvestičních dotací na provozních příjmech
- 2012 Nízký podíl neinvestičních dotací na provozních příjmech
- 2012/2013 Snižování podílu příjmů z prodeje majetku na provozních příjmech
- 2013 Vysoký celkový hospodářský výsledek obce ve vztahu k provozním příjmům.
- 2012 Vysoký celkový hospodářský výsledek obce ve vztahu k provozním příjmům.
- 2013 Výšší celkový hospodářský výsledek obce ve vztahu k dotacím
- 2012 Výšší celkový hospodářský výsledek obce ve vztahu k dotacím
- 2013 Vysoká výnosnost vlastního jmění (kapitálu) obce.
- 2012 Vysoká výnosnost vlastního jmění (kapitálu) obce.
- 2013 Výšší celkový hospodářský výsledek obce v přepočtu na obyvatele
- 2012 Výšší celkový hospodářský výsledek obce v přepočtu na obyvatele
- 2012/2013 Zvýšení ukazatele likvidity obce
- 2013 Vysoká pohotovitost likvidita obce.
- 2012/2013 Snižování zadluženosti
- 2012/2013 Zvýšení míry oddělení celku kapitálu
- 2013 Vysoká míra oddělení celku kapitálu
- 2012 Vysoká míra oddělení celku kapitálu
- 2012/2013 Snižování míry oddělení bankovních úvěrů
- 2013 Vysoká míra oddělení bankovních úvěrů
- 2012 Vysoká míra oddělení bankovních úvěrů
- 2012/2013 Kvalita služeb se zvyšuje
- 2013 Výšší krycí důchodové služby
- 2012 Výšší krycí důchodové služby
- 2013 Výšší míra nezaměstnanosti v regionu
- 2012 Podprůměrný počet podnikatelských subjektů na 100 obyvatel v regionu
- 2013 Komplexní infrastruktura a vybavenost města (obce)

Hodnocení
Posuzování obcí (posuzování měst) velmi výrazně převyšuje rámec srovnatelných subjektů. Ekonomické ukazatele prokazují vynikající finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají dobré předpoklady dalšího rozvoje.

Účinné zadlužení obce
Maximální objem cizích zdrojů 19 069 tis. Kč
Maximální volná střednědobá úvěrová kapacita k 31.12.2013 16 673 tis. Kč

iRating
powered by Cribis

UKAZATELE DYNAMICKÉ (VÝVOJ)

	2011/2012	2012/2013
Podíl celkových příjmů k celkovému výstupu v %	-14,70	-1,70
Podíl provozních příjmů k provozním výstupům v %	3,80	-22,30
Podíl neinvestičních dotací k provozním příjmům v %	-20,60	-31,00
Podíl příjmů z prodeje majetku k provozním příjmům v %	-42,50	-72,30
Podíl IV z hospodářské činnosti k celkovému nákladu v %	0,00	0,00
Podíl celkového IV k provozním příjmům v %	37,30	15,30
Podíl celkového IV k dotacím v %	41,70	130,40
ROE v %	61,00	10,90
Podíl EBIT k celkovému aktivu v %	30,50	12,40
Celkový IV v přepočtu na 1 obyvatele v tis. Kč	56,30	15,40
Ověřitelná likvidita	-50,80	207,50
Běžná likvidita	-51,20	207,40
Doba obrátu pohledávek ve dnech	-10,20	14,20
Doba obrátu záloží ve dnech	0,00	0,00
Celková zadluženost v %	147,80	-63,50
Procento neplátců v %	-1,10	1,10
Míra oddělení celku zdrojů v %	41,70	204,50
Míra oddělení bankovních úvěrů v %	236,60	-62,90
Podíl důchodových služeb k provozním příjmům v %	-56,50	-18,70
Krycí důchodové služby v %	216,30	41,60

Neefektivní ukazatele

	2013
Podíl výstupu	1 230
Míra nezaměstnanosti v sektoru dle údajů MPSV v %	11,90
Průměrný příjem v Kč v %	22,70
Podíl podniků, subjektů na 100 ob. aktivních obyvatel v sektoru	16,30
Výkonost a efektivita obce	7
Struktura obyvatelstva (podíl ekonomicky aktivních k celkovému počtu)	69,40
Cel náklady v přepočtu na 1 obyvatele v tis. Kč	1,840

Informace o výpočtu

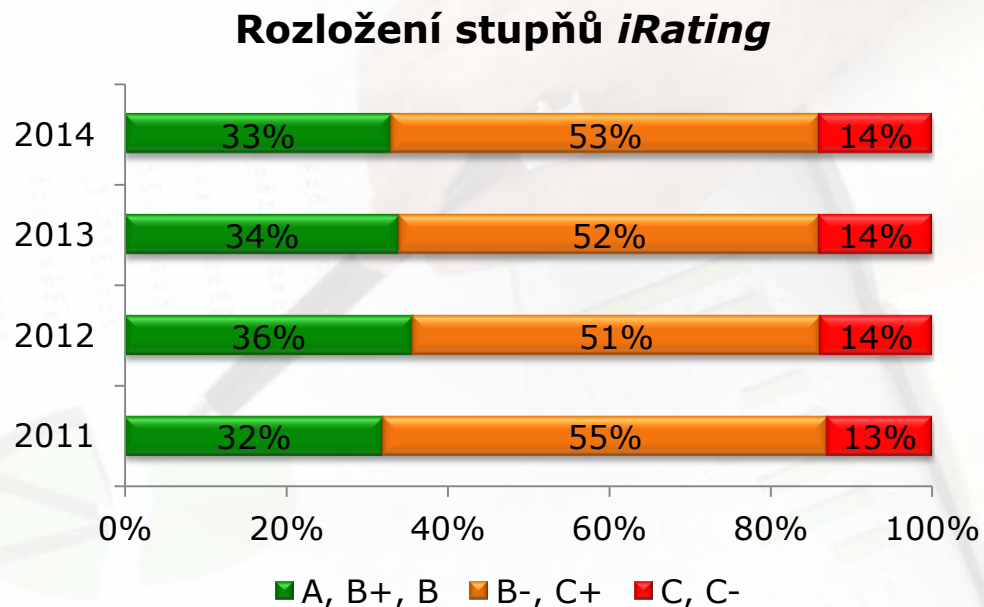
Průměrná likvidita	A
Průměrná likvidita	A
Výsledný rating	A

UKAZATELE STATICKÉ

	2011	2012	2013
Podíl celkových příjmů k celkovému výstupu v %	147,03	125,41	120,41
Podíl provozních příjmů k provozním výstupům v %	234,64	243,45	189,55
Podíl neinvestičních dotací k provozním příjmům v %	4,57	2,47	2,20
Podíl příjmů z prodeje majetku k provozním příjmům v %	8,88	4,66	1,20
Podíl IV z hospodářské činnosti k celkovému nákladu v %			
Podíl celkového IV k provozním příjmům v %	109,94	151,27	174,17
Podíl celkového IV k dotacím v %	1 700,16	1 451,21	1 456,31
ROE v %	19,14	21,17	36,13
Podíl EBIT k celkovému aktivu v %	19,14	26,70	29,55
Celkový IV v přepočtu na 1 obyvatele v tis. Kč	47,49	74,55	86,04
Ověřitelná likvidita	35,13	17,38	53,41
Běžná likvidita	36,32	17,71	54,58
Doba obrátu pohledávek ve dnech	12,15	10,89	12,45
Doba obrátu záloží ve dnech	0,00	0,00	0,00
Celková zadluženost v %	8,71	1,70	0,64
Procento neplátců v %	99,29	98,24	99,36
Míra oddělení celku zdrojů v %	2 697,15	1 512,75	4 657,72
Míra oddělení bankovních úvěrů v %	17 476,88	39 173,12	21 825,15
Podíl důchodových služeb k provozním příjmům v %	1,70	6,30	6,20
Krycí důchodové služby v %	15 151,47	48 059,39	68 048,13

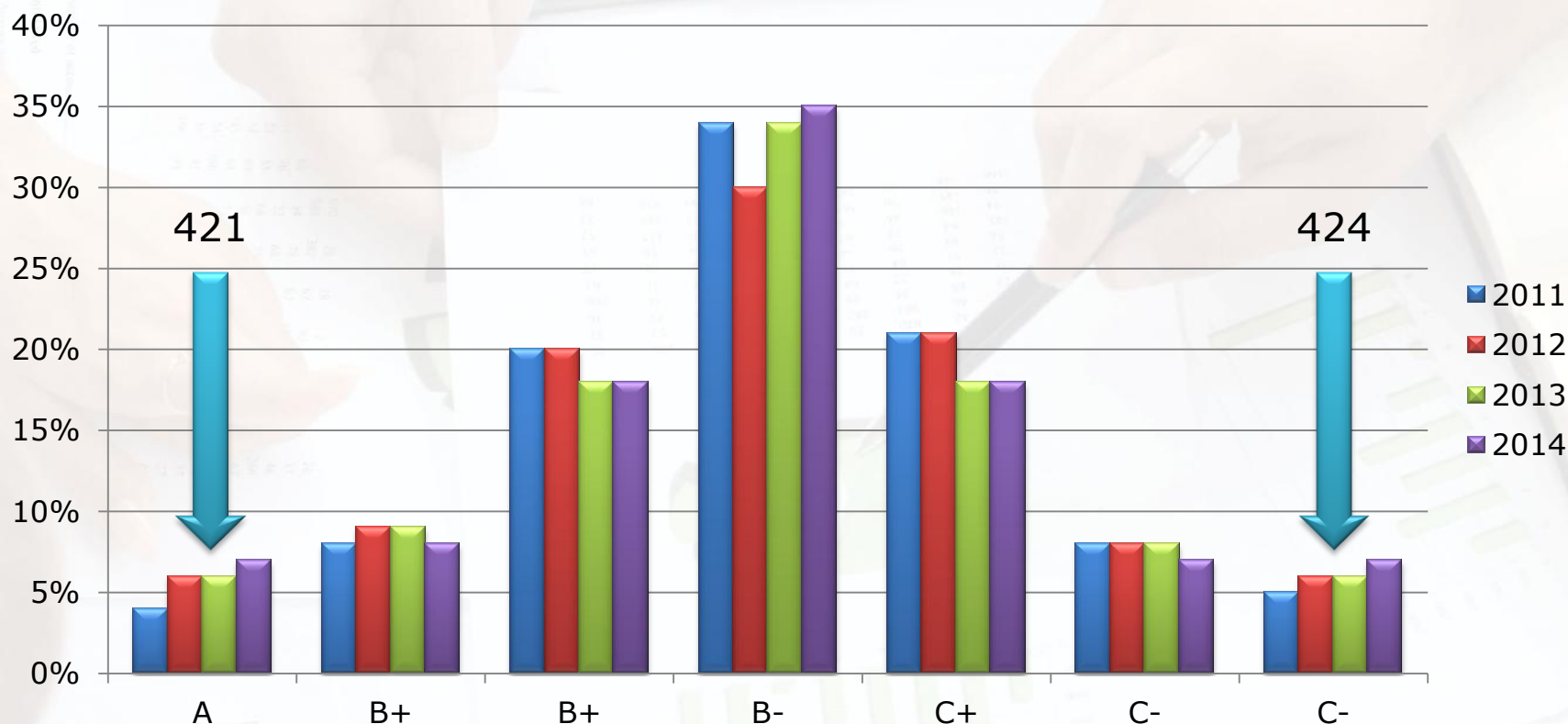
iRating obcí II

Rok	Průměrný iRating
2009	3,94
2010	4,03
2011	4,03
2012	3,98
2013	3,97
2014	3,99



- **Největší zhoršení:** největším obcím se meziročně iRating snížil
- **Ke zlepšení** došlo u obou kategorií **malých obcí**
- Fungování 14 % obcí představuje určité **riziko** pro jejich obyvatele (stejně jako roku 2013 i 2012)

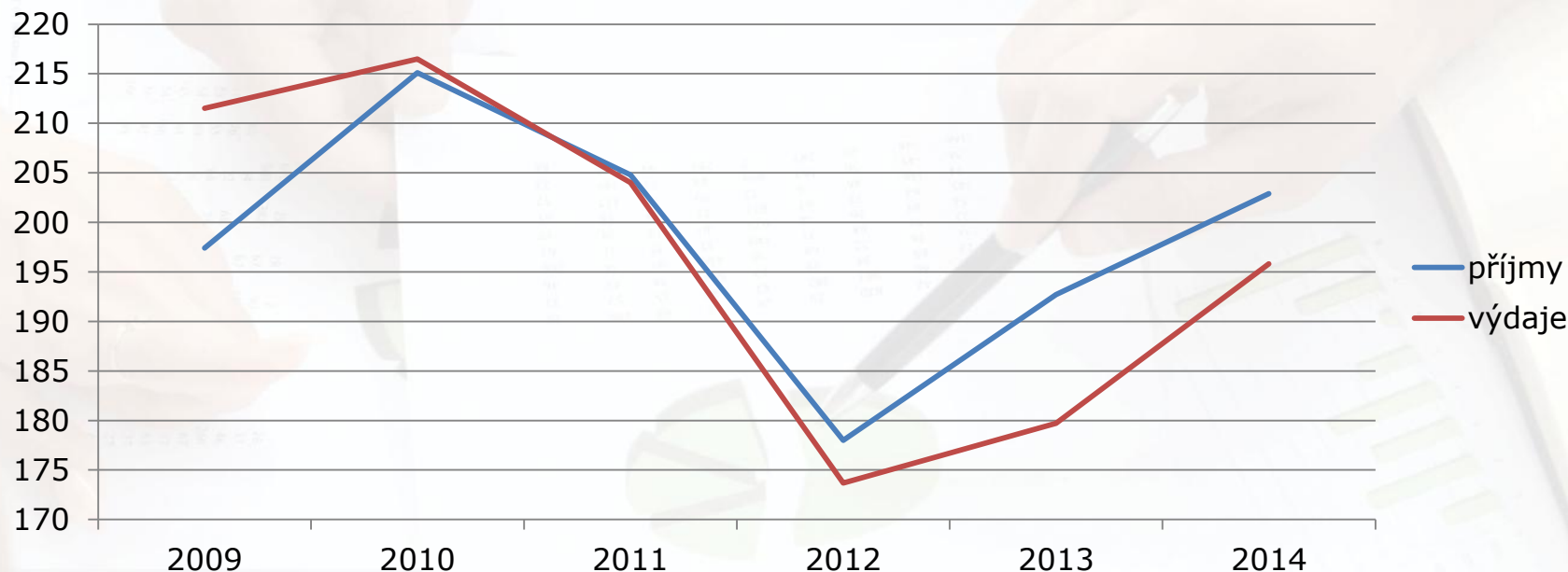
iRating obcí III



- **Nejvyšší stupeň iRatingu dosáhlo 7 % obcí, nejvíce v posledních čtyřech letech**
- Počet obcí s **nejvyšším stupněm iRatingu (A)** byl jen o něco málo **nižší** než počet obcí s **nejhorším stupněm iRatingu (C-)**

Příjmy a výdaje obcí

Vývoj příjmů a výdajů obcí v mld. Kč



- Stejně jako v roce 2013 se o **největší část přírůstku příjmů** zasloužily **daňové příjmy**
- K **růstu příjmů výrazně přispěly** i **investiční dotace**, které vykázaly nejvyšší dynamiku (+20 %)
- Jedinou položkou s meziročním poklesem byly opět kapitálové příjmy z prodeje majetku

Příjmy a výdaje obcí – struktura příjmů I

Příjmy celkem (mld. Kč)	2013	2014	2014-2013	2014/2013
Obce bez Prahy	192,7	202,8	10,1	5 %
1 – 199	3,8	4,2	0,4	9 %
200 – 499	12,0	13,6	1,6	13 %
500 – 999	17,4	19,6	2,2	12 %
1 000 – 4 999	43,1	44,7	1,7	4 %
nad 5 000	116,4	120,7	4,3	4 %

- Celkové **příjmy rostly všem** kategoriím obcí
- **Nejvyšší růst:** malé a středně velké obce
 - ve srovnání s nimi byla dynamika příjmů velkých a největších obcí zhruba třetinová
- **Nejvyšší celkové příjmy na obyvatele:** největší obce **(23 282 Kč)** a velmi malé obce **(23 136 Kč)**
- **Nejnižší příjmy na obyvatele :** velké obce **(19 583 Kč)**

Příjmy a výdaje obcí – struktura příjmů II

- **Nejvyšší daňové příjmy na obyvatele:** největší obce **(14 568 Kč)**
- **Nejnižší daňové příjmy na obyvatele:** malé obce **(12 035 Kč)**

Daňové příjmy (mld. Kč)	2013	2014	2014-2013	2014/2013
Obce bez Prahy	118,9	124,8	6,0	5 %
1 – 199	2,2	2,3	0,1	6 %
200 – 499	7,4	7,8	0,5	6 %
500 – 999	10,9	11,6	0,7	6 %
1 000 – 4 999	25,8	27,5	1,8	7 %
nad 5 000	72,7	75,5	2,9	4 %

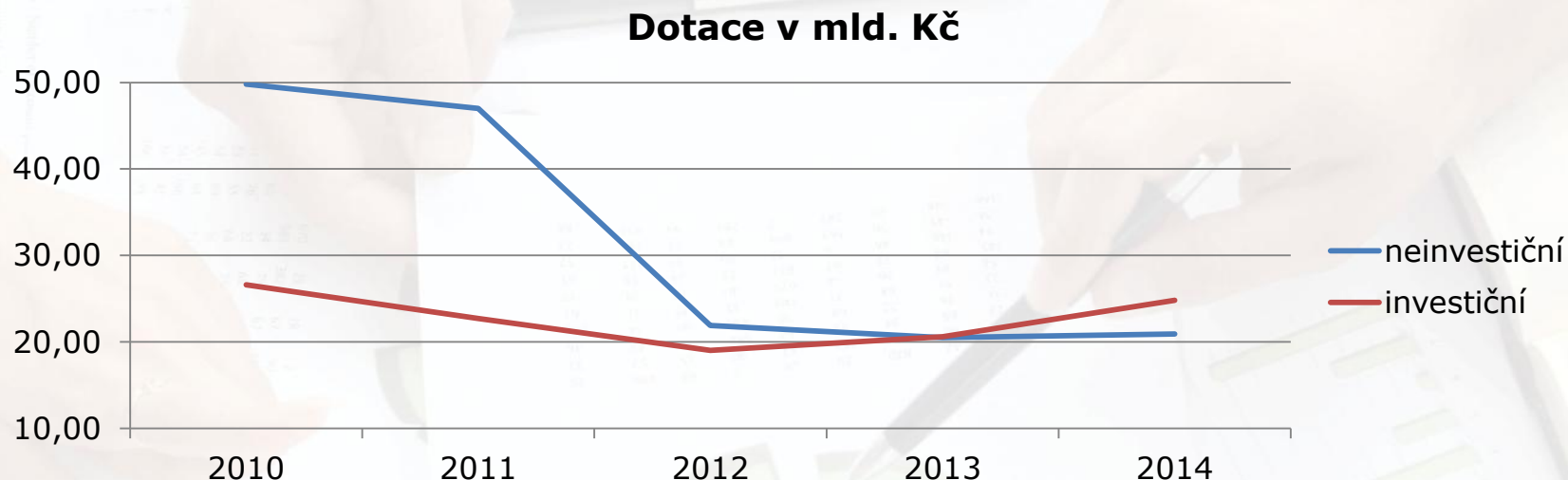
- **Podíl daňových příjmů** na celkových: **60 %** (stejně jako v roce 2013)

Příjmy a výdaje obcí – struktura příjmů III

Kapitálové příjmy (mld. Kč)	2013	2014	2014-2013	2014/2013
Obce bez Prahy	7,3	6,0	-1,3	-18 %
1 – 199	0,2	0,1	-0,1	-44 %
200 – 499	0,5	0,4	-0,1	-13 %
500 – 999	0,7	0,6	-0,1	-14 %
1 000 – 4 999	1,4	1,2	-0,1	-11 %
nad 5 000	4,6	3,7	-0,9	-20 %

- **Příjmy z prodeje majetku klesly u všech kategorií obcí** (v roce 2013 to bylo pouze u dvou kategorií největších obcí)
- **Pouhá 3 % celkových příjmů obcí**
- V přepočtu na obyvatele získaly z prodeje majetku **nejvíce peněz největší obce (707 Kč), nejméně velké obce (527 Kč)**

Příjmy a výdaje obcí – dotace



Dotace vzrostly o 11 %

• Růst investičních dotací

- nejvyšší růst – malé obce (81 %)
- nejvyšší podíl – středně velké obce (76 %)

• Objem investičních dotací převýšil neinvestiční: **54:46**

- Mnohem rychleji rostl u tří menších kategorií obcí, než u velkých a největších

Na čem? Prosím doplnit

Příjmy a výdaje obcí – struktura výdajů

Výdaje celkem (mld. Kč)	2013	2014	2014-2013	2014/2013
Obce bez Prahy	179,7	195,8	16,2	9 %
1 – 199	3,6	3,6	0,0	2 %
200 – 499	11,2	12,4	1,2	10 %
500 – 999	16,1	18,7	2,6	16 %
1 000 – 4 999	40,1	42,7	2,5	6 %
nad 5 000	108,6	118,4	9,7	9 %

Výdaje kapitálové (mld. Kč)	2013	2014	2014-2013	2014/2013
Obce bez Prahy	52,2	64,1	11,9	23 %
1 – 199	1,2	1,2	-0,1	-6 %
200 – 499	4,0	4,9	1,0	25 %
500 – 999	5,8	8,0	2,3	39 %
1 000 – 4 999	15,0	16,7	1,7	11 %
nad 5 000	26,2	33,3	7,1	27 %

**Výdaje obcí
vzrostly o 9 %,
příjmy o 5 %**

- Podíl kapitálových výdajů: **33 %**
- Kapitálové výdaje se zvýšily **8x rychleji** než běžné
- Důvod: dynamický růst investičních dotací

- Nejvyšší výdaje v přepočtu na obyvatele:** největší obce (22 832 Kč) a obce velmi malé (20 181 Kč)
- Nejvyšší kapitálové výdaje na obyvatele:** středně velké obce (8 359 Kč) nejmenší pak největší obce (6 243 Kč)

Příjmy a výdaje obcí – saldo rozpočtu

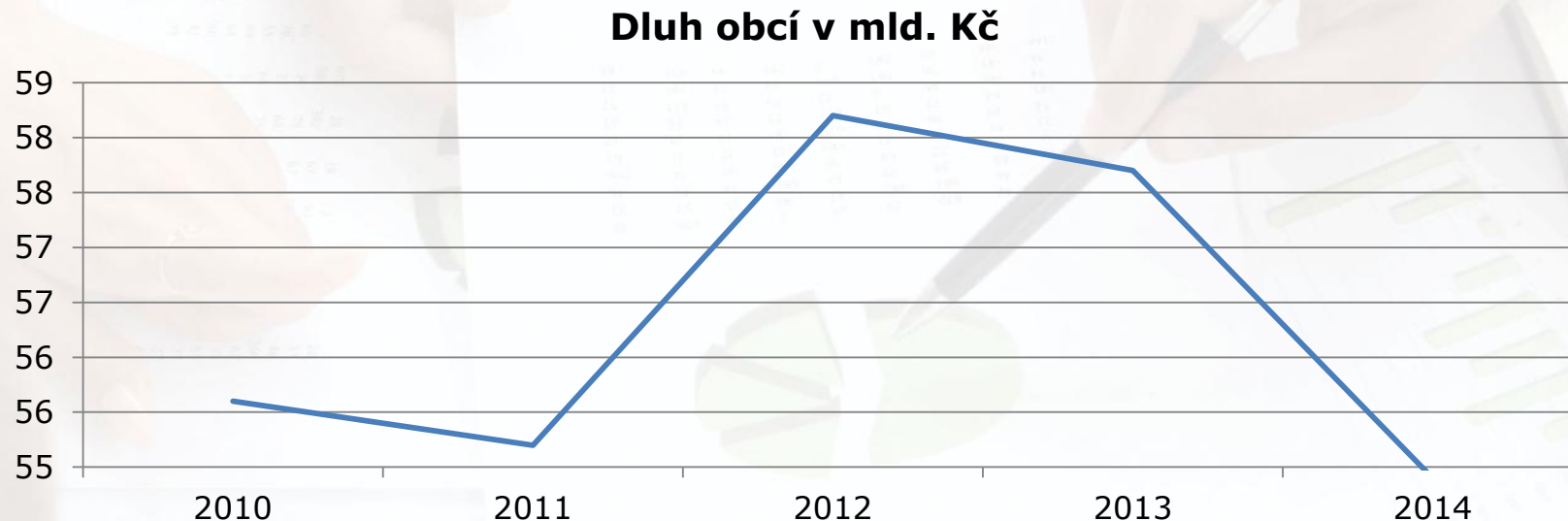
Podíl salda na příjmech	2010	2011	2012	2013	2014
Obce bez Prahy	-0,6 %	0,4 %	2,4 %	6,7 %	3,4 %
1 – 199	5,4 %	5,6 %	4 %	5,8 %	12,8 %
200 – 499	5,8 %	4,7 %	5,8 %	7,1 %	9,2 %
500 – 999	2,8 %	3,4 %	3,4 %	7,7 %	4,5 %
1 000 – 4 999	3,5 %	0,2 %	0,2 %	6,7 %	4,6 %
nad 5 000	-3,0 %	-0,4 %	3,7 %	6,6 %	1,9 %

Prosím doplnit

- Již čtvrtý rok po sobě jsou obce v plusu, a to **X** mld. Kč
- **Přebytek** obecních rozpočtů meziročně mírně klesl (přesto od 2009 druhý nejvyšší)
- Přebytek rozpočtu vykázalo 73 % obcí (2013: 76 %)
 - **nejvyšší přebytek rozpočtu na obyvatele:** velmi malé obce (2 955 Kč)
 - **nejnižší přebytek rozpočtu na obyvatele:** největší obce (450 Kč)

Zadluženost obcí I

Dluh obcí klesl na nejnižší úroveň za posledních 5 let
Zásluha Ostravy (- 2,8 mld. Kč)



Dluh obcí zahrnuje:

- bankovní úvěry a komunální obligace
- návratné finanční výpomoci
- ostatní dluhy (např. směnky, půjčky ze státních fondů)

Zadluženost obcí II

Obecní dluh (mld. Kč)	2011	2012	2013	2014	2014-2013	2014/2013
Obce bez Prahy	55,2	58,2	57,7	54,9	-2,9	-5 %
1 – 199	0,5	0,5	0,7	0,6	-0,1	-19 %
200 – 499	1,9	2,2	2,6	2,3	-0,2	-9 %
500 – 999	3,2	3,2	3,3	3,6	0,4	11 %
1 000 – 4 999	9,5	9,9	9,6	9,7	0,0	0 %
nad 5 000	40,0	42,3	41,6	38,7	-2,9	-7 %

Dluh mělo 51 % obcí

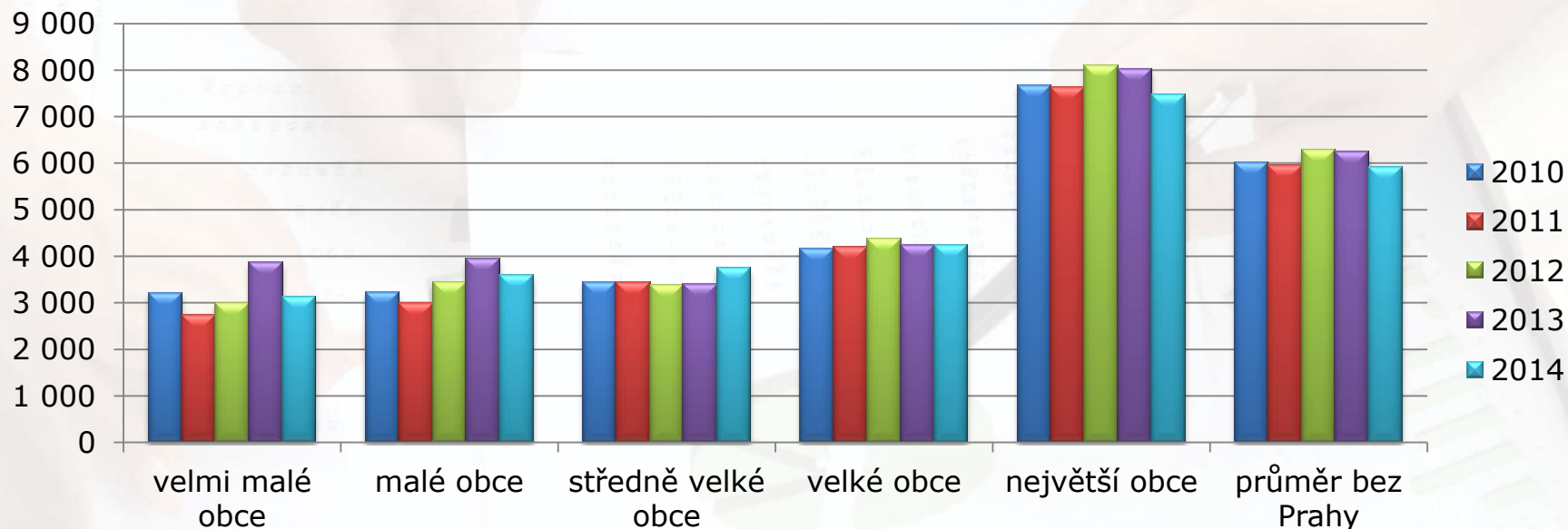
- stejně jako v roce 2013
- **93 %** největších obcí
- pouze **26 %** velmi malých obcí

Průměrný dluh:

- velmi malá obec **1,5 mil. Kč**
- největší obec **153,6 mil. Kč**

Zadluženost obcí III

Dluh obcí v Kč na obyvatele

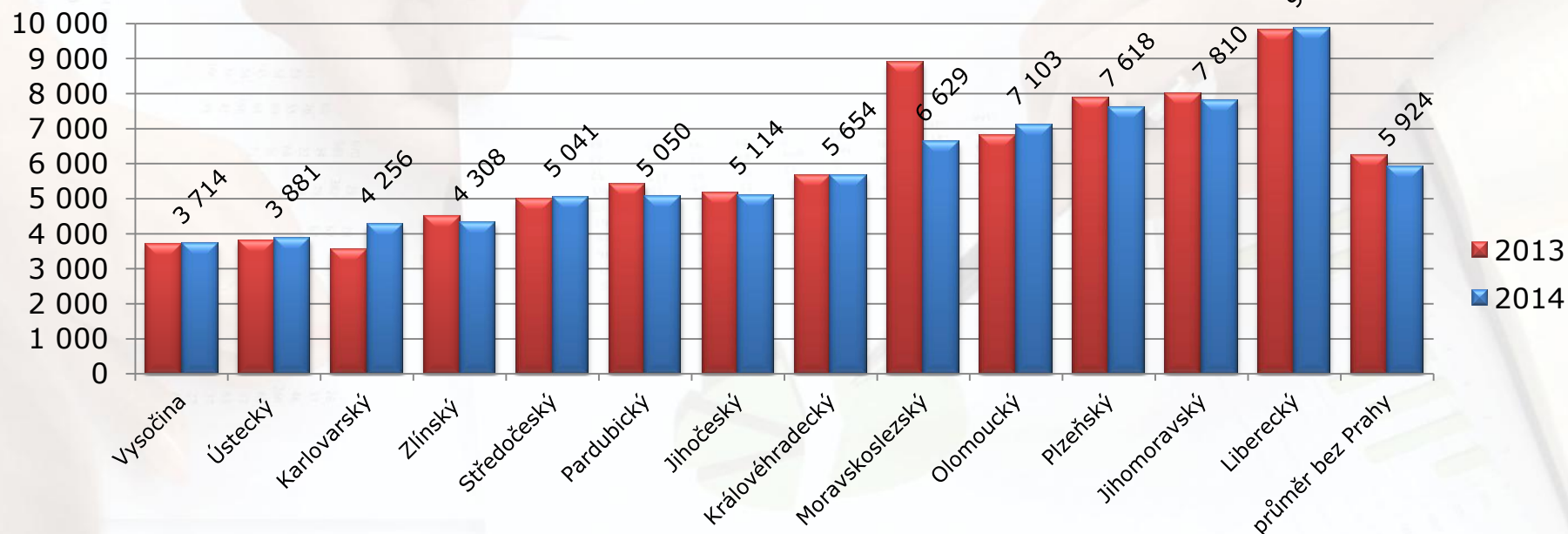


Dluh na obyvatele je úměrný velikostní kategorii obcí

- vyvážený medián malých obcí = několik s velkým dluhem a mnoho s dluhem nepoměrně nižším
- **Obce s dluhem**
 - **nejnižší částka dluhu na obyvatele:** největší obce (**5 285 Kč**)
 - **nejvyšší částka dluhu na obyvatele:** velmi malé obce (**11 690 Kč**)

Dluh obcí podle krajů

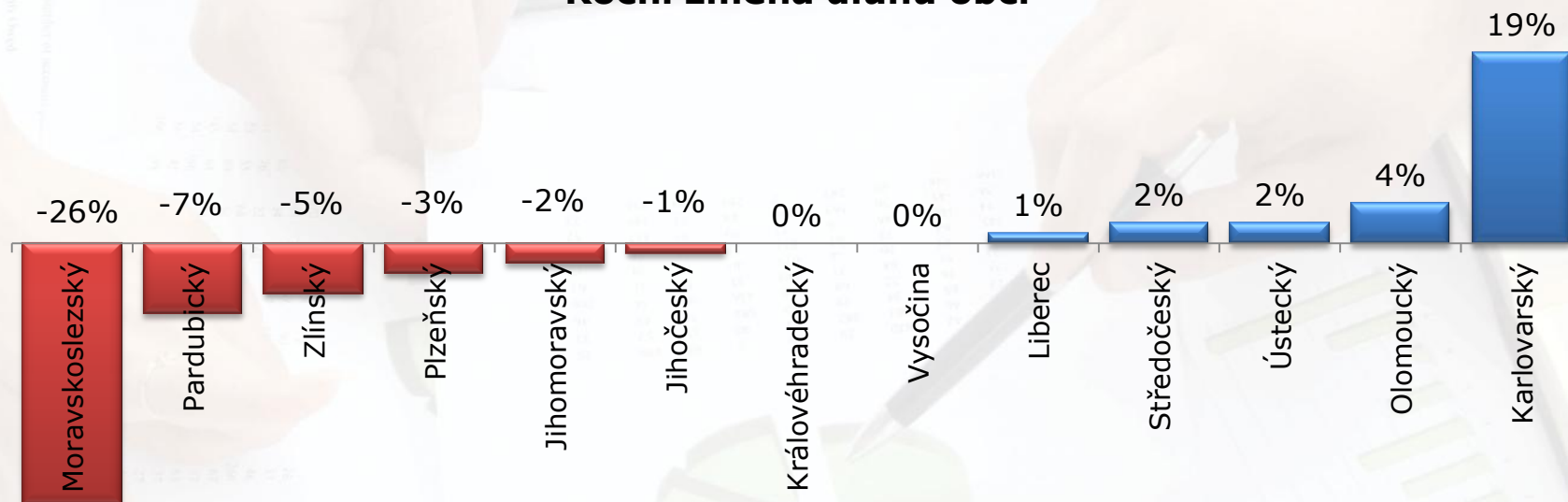
Dluh obcí v Kč na obyvatele



- **Růst dluhu obcí na obyvatele** v pěti krajích
 - nejvíce v Karlovarském (více než z poloviny Sokolov a Aš)
 - nárůst dluhu Olomouce způsobil půlku přírůstku v Olomouckém kraji
- **Snížení dluhu obcí na obyvatele** v šesti krajích
 - nejvíce v Moravskoslezském (Ostrava)

Dluh obcí podle krajů – 2014/2013

Roční změna dluhu obcí



Výkyvy z většiny způsobila velká města

Růst dluhu

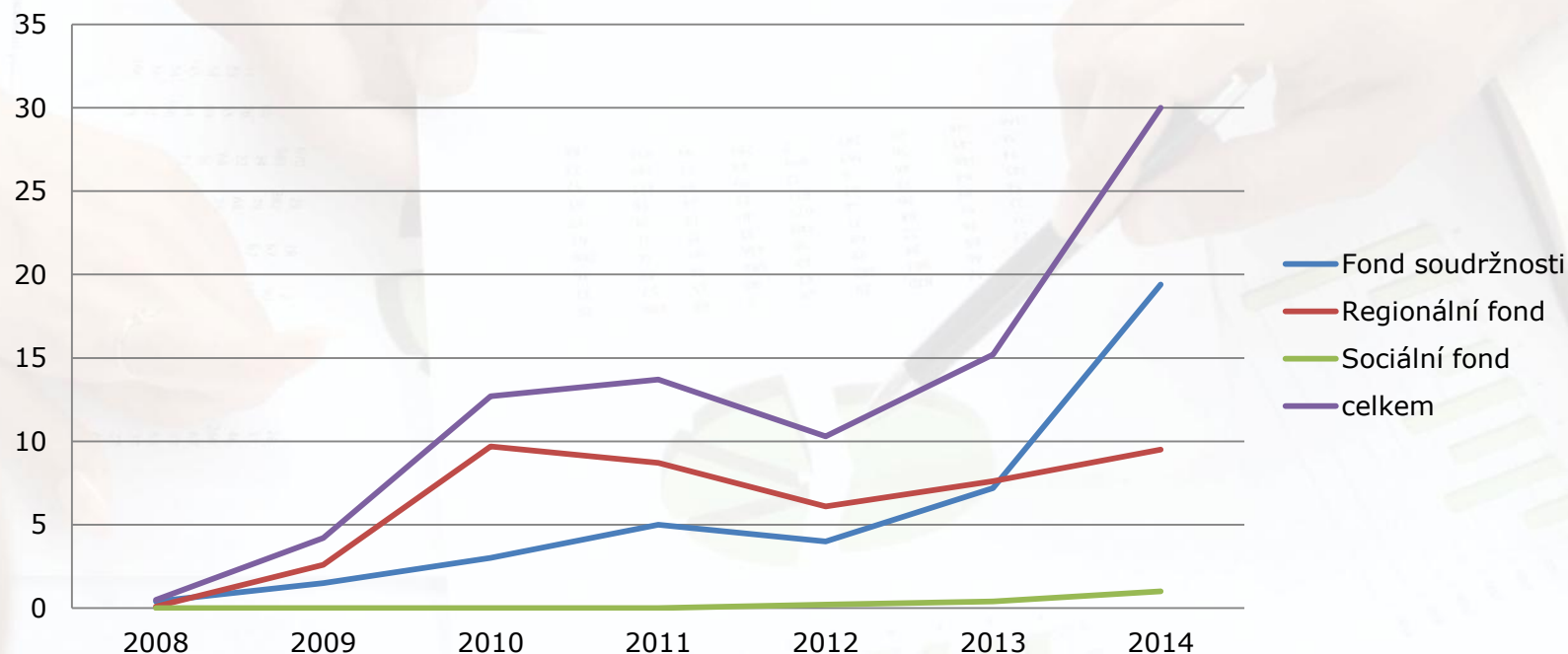
- Mladá Boleslav +100 mil. Kč
- Týn a České Budějovice +163 mil. Kč
- Sokolov a Aš +105 mil. Kč
- Most a Lovosice +68 mil. Kč
- Liberec a Jablonec +97 mil. Kč
- Olomouc + 151 mil. Kč

Pokles dluhu

- Třeboň a Strakonice -96 mil. Kč
- Plzeň a Domažlice -103 mil. Kč
- Pardubice a Bylany -61 mil. Kč
- Uherské Hradiště a Kroměříž -79 mil. Kč
- Brno -399 mil. Kč
- Ostrava - 2,8 mld. Kč

Zajímavosti ze světa municipalit: Evropské dotace

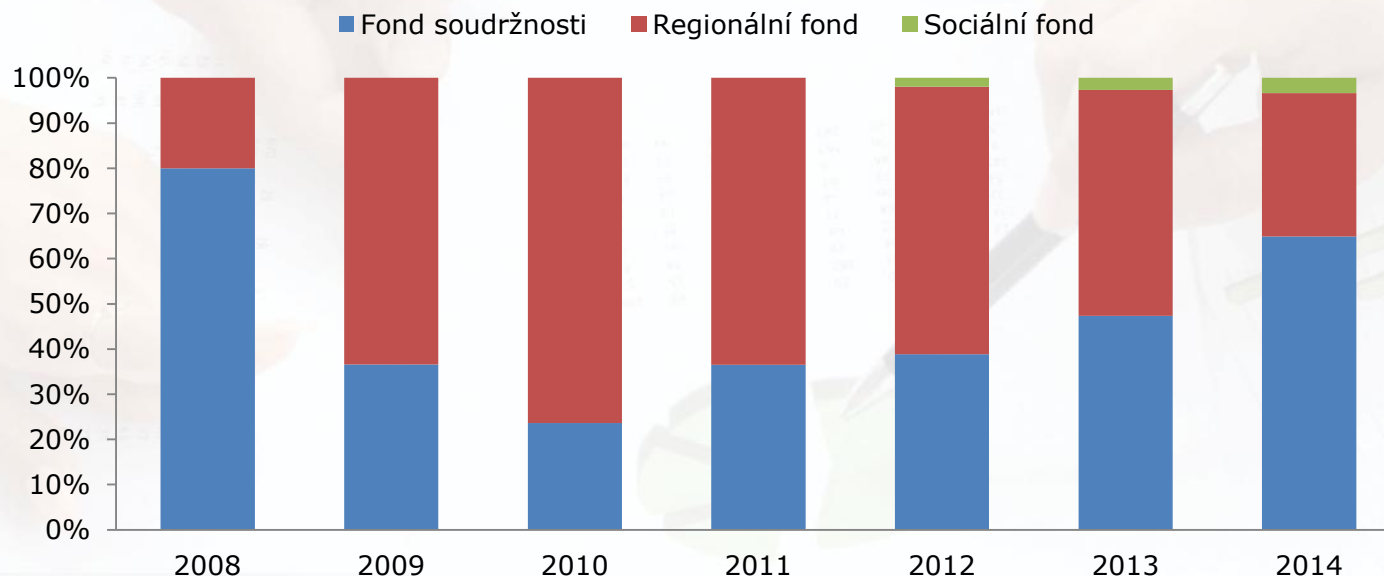
Dotace obcím z EU v mld. Kč



- **Celkem 86,5 mld. Kč** získaly obce bez Prahy v období 2008 až 2014 ze tří hlavních fondů
 - **= 17 % z celkového objemu dotací ČR**

Zajímavosti ze světa municipalit: Evropské dotace II

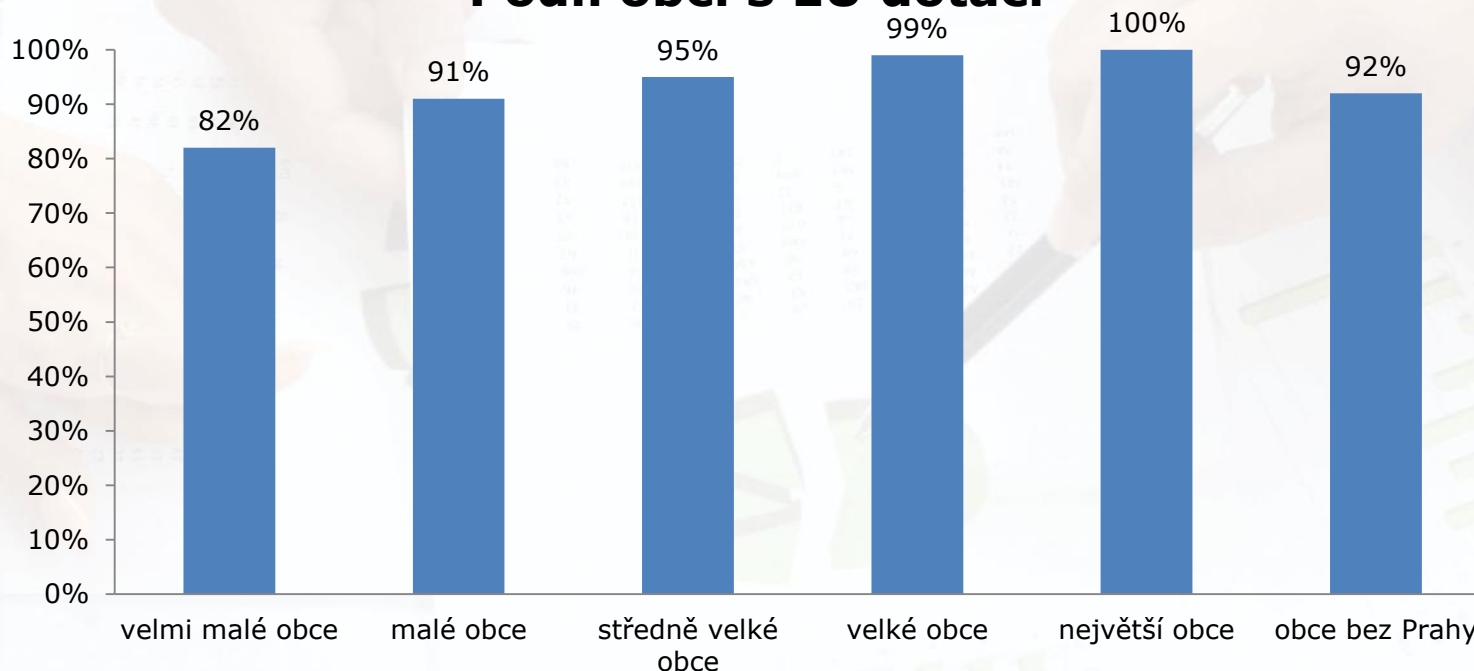
Struktura EU dotací podle fondů



- **Téměř na dvojnásobek** se meziročně **zvýšil** objem dotací obcím z EU fondů v roce 2014
 - především zásluhou dotací z Fondu soudržnosti
- **Dotace z Regionálního fondu: 51 %** v souhrnu za celé období

Zajímavosti ze světa municipalit: Evropské dotace III

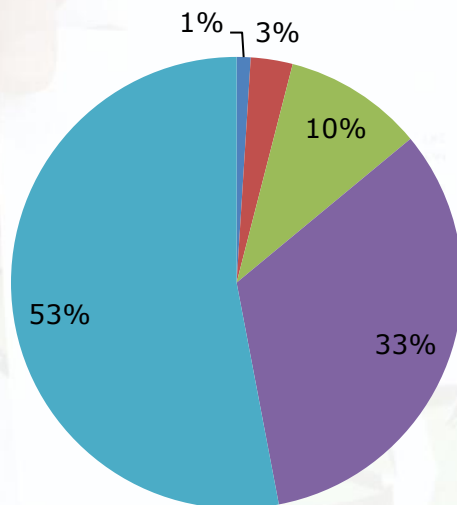
Podíl obcí s EU dotací



- **Alespoň jednu dotaci** z evropských fondů v období let 2008 až 2014 **získalo 92 % obcí**
- **Velmi malé a malé obce:** zejména dotace na vybudování kontaktních míst Czech POINT

Zajímavosti ze světa municipalit: Evropské dotace IV

Rozdělení objemu dotací z EU

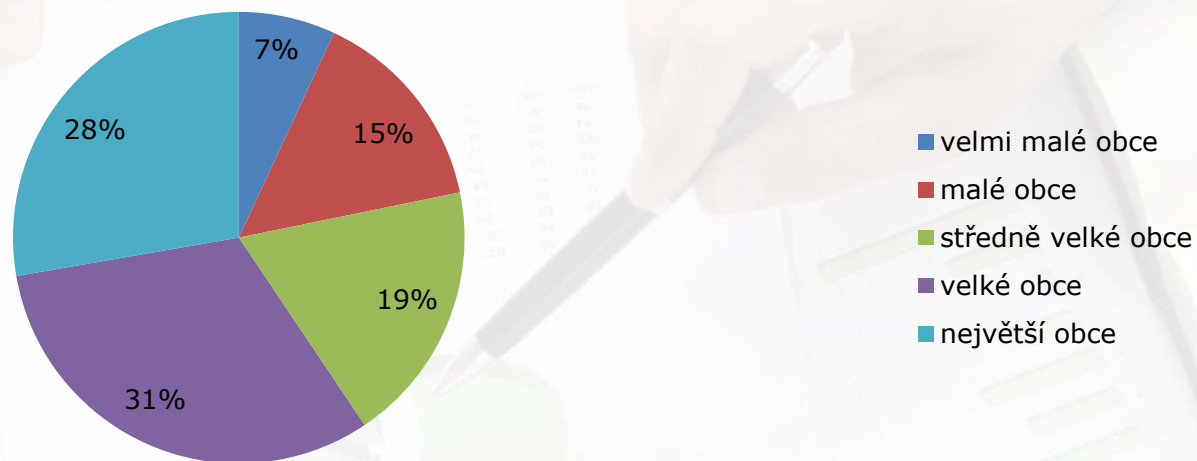


- velmi malé obce
- malé obce
- středně velké obce
- velké obce
- největší obce

Prosím doplnit

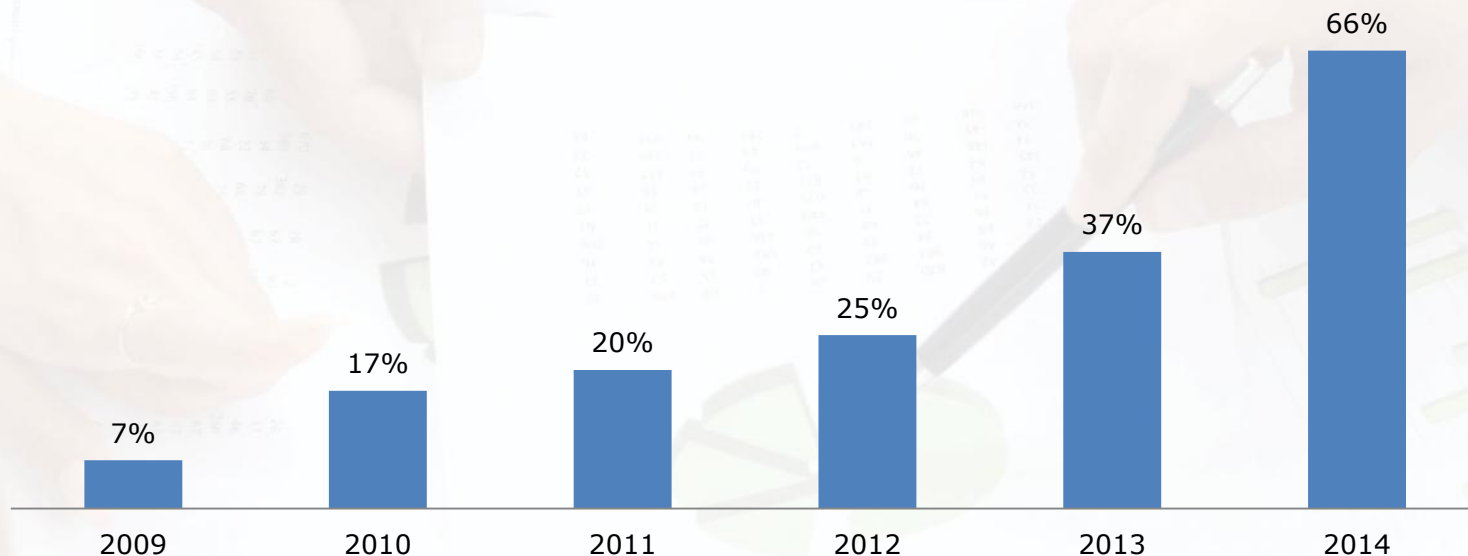
- V přepočtu na obyvatele
 - **velmi malé obce:** 4 106 Kč
 - **velké obce:** téměř trojnásobek této částky
 - **největší obce:** obsadily až třetí místo (**o více než 3 000 Kč na obyvatele méně**)

Rozdělení projektů



- **Již dokončeno bylo téměř 60 %** z celkového počtu více než **20 000 projektů**
 - **Zrušeno bylo pouze 1 %** celkového počtu projektů obcí
- Průměrná částka na projekt se **poměrně rychle zvyšuje** s rostoucí velikostí obcí
- **Rozdělení projektů** mezi velikostní kategorie obcí je **rovnoměrnější** než **rozložení objemu** EU dotací

Podíl EU dotací na celkových dotacích



- Podíl dotací z EU na celkových dotacích obcím **nepřetržitě stoupá**
- Objem dotací z národních zdrojů se nepřetržitě snižoval
 - **2014: meziroční pokles téměř 40 %**

iRating
powered by Cribis

**Pavel Finger
Jan Cikler
Věra Kameníčková
Ondřej Pirohanič**

**Tel.: +420 277 778 531
E-mail: irating@crif.com
www.crif.cz**



**Děkujeme
za pozornost**

